

kan ikke betvivles, at naar det kunde siges, at man her benyttede den Myndighed, der er nedlagt i vor Haand, til at fremme Interesser, der ere stærkt repræsenterede her paa Rigsdagen, da vilde det mere end noget andet svække Rigsdagens Anseelse. Det vilde ikke blot, som den ærede Indenrigsminister med saa stor Styrke udviklede, gjøre os magtesløse overfor de forskjellige andre Begunstigelses, som ville blive fordrede bevarede, naar vi komme til senere Paragrapher i denne Lov, men det vilde i mine Tanker i det Hele svække Rigsdagens Indflydelse og dens Stilling som Lovgivningsmagt. Jeg troer ikke med den ærede sidste Taler, at det, at man hæver Begunstigelses som disse, vil have væsentlig Indflydelse paa Afhændelsen af Fæstegodsjet. Jeg ønsker saa stærkt som han, at de frivillige Overenskomster maatte blive fremmede i en langt større Maalestok end i de senere Aar, men jeg tør forsikre den ærede Rigsdagsmand om, at den Stempelfrihed, hvorom der her er Tale, har en saare ringe Andeel i disse Afhændelser. Det er under de nuværende Forhold, at Afhændelserne have været færre, og troer den ærede Rigsdagsmand virkelig, at disse Bestemmelser spille nogen som helst Rolle med Hensyn til Udbredelsen af Selveiendom? Nei, det er ganske andre Hensyn, der er Tale om. Den Byrde, der her bliver Spørgsmaal om, navnlig naar andre Rettelser, Lovudkastet foreslaaer, gaae igjennem, vil ialtsaa blive saa ringe, at den aldeles ikke kan afholde Folk fra at oprette disse Contracter; navnlig vil Medsættelsen ved Obligationers Udstedelse — jeg er ikke i Altsat enig i disse Rettelser, men de ville nok gaae igjennem — blive saa stor, at den tildeels vil opveie, hvad der ved den her omtalte Bestemmelse vil blive paalagt.

N. Sage: Det er ikke saa sjældent, at man bilder sig ind, at man let kan forstaae en Ting, og ved nærmere Eftertanke finder, at det er en Feiltagelse. Jeg nægter ikke, at jeg hidtil har bildt mig ind, at jeg vidste, hvad en Slutteddel var, men nu hører jeg af den ærede Ordfører, at jeg har taget fejl; jeg bøier mig altid for Værdom, og det vil jeg ogsaa gjøre i dette Tilfælde. Nu antager jeg, at jeg ikke hidtil har vidst, hvad en Slutteddel er, men

hvad enten min Mening er af større eller mindre Vigtighed med Hensyn til Sluttedler, saa skal jeg dog gjøre opmærksom paa, hvad jeg hidtil har forstaaet derved. Ved en Slutteddel forstaaer jeg for det Første, at en Mægler udsteder et Papir, som begynder med: „Kjøbt til den og den af den og den“, og ligeledes til den anden Part: „solgt til den og den“. Der næst har jeg, hvor der ingen Mægler var, hørt i Tusindtal Papirer i mine Hænder, som man ude omkring i Landet kalder Sluttedler, hvorpaa man skriver: „Kjøbt for N. N. f. Ex. 1000 Tdr. Korn, at levere den og den Dato“; Kjøbereren underskriver dette Papir, og Sælgeren underskriver et andet Papir, hvorpaa der staaer: „solgt til N. N. at levere den og den Dag.“ Jeg har forstaaet ved samtlige disse Sedler, at det var Sluttedler, jeg har idetmindste ikke kunnet forstaae, at der var nogen saadan Forskjel paa dem, at de ikke kunne gaae under dette Navn. Jeg veed meget vel, hvad den ærede Ordfører sigtede til, nemlig, at i Rets sproget er kun den af en Mægler udstedte Seddel en Slutteddel, men ikke desto mindre betragtes dog de Sedler, jeg har nævnt, i Praxis som Sluttedler. Nu forekommer det mig, at det vilde være en stor Ubillighed, om Thinget vilde tillade, at der skulde være en Taxt paa Sluttedler, som oprettes af Mæglere, og en anden Taxt for Sluttedler, som oprettes mellem Mand og Mand; derefter vilde jo de Steder, hvor der ingen Mæglere findes, faae en Beskatning for de Handler, de slutte, medens de Steder, hvor der er Mæglere ville faae en anden; men jeg vil spørge, om det er rigtigt eller billigt? Jeg er ikke istand til at indsee, at det kan være retfærdigt, selv om al den Værdom, der findes i Landet, forener sig om at overthye mig om, at jeg har uret. Jeg vedbliver at troe, at de Handler, der sluttes, det være hvor som helst i Landet, om Landets Produkter og Altsat, hvad der kan være Gjenstand for Handel, f. Ex. mellem Kjøbmænd og Algerbrugere, ikke bør have forskjellig Stempelbeskatning paa sig. Det er derfor, jeg har foreslaaet, at der i Begyndelsen af § 36 indskydes efter „Mæglere“ de Ord: „eller Andre“, for at Handelen kan blive lige beskattet, af hvem den saa end sluttes. — Der næst har jeg tilladt mig at foreslaae, at det